

DO ZOBACZENIA W KSIĄŻCE... SEE YOU IN A BOOK...

_____ Z perspektywy twórców, współuczestników i autorów projektu „Do zobaczenia za rok w Jerozolimie...” postawiliśmy sobie, w licznych dyskusjach i podczas pracy nad niniejszym tomem, dwa zasadnicze pytania, na które chcieliśmy odpowiedzieć.

_____ Pierwsze dotyczyło kwestii, czy dziś, w dobie mediów elektronicznych, książka jest czymś koniecznym i pożądanym, aby świat dowiedział się o wydarzeniach zbąszyńskich roku 1938. Może wystarczy tylko dobrze zarządzana, otwarta na wymianę strona www, która w istocie powstała jako: www.zbaszyn1938.pl?

_____ Na to pierwsze pytanie odpowiedź przyszła bardzo szybko. Trafnie sformułowana przez autora innego projektu sieciowo-wydawniczego, a mianowicie Marcina Skrzyпка, który w numerze specjalnym lubelskiego pisma „Scriptores” (2006/30) poświęconym Lublinowi Józefa Czechowicza, tak oto ujął problem przenikania się wirtualnego świata informacji (bazy danych), świata narracji (książki) i świata wydarzeń (realu):

Każdy ma skłonność do widzenia świata według subiektywnego porządku. Taki subiektywny porządek współczesni historycy nazywają narracją. Od wyboru historycznej narracji zależy też to, jak się postrzega współczesność. Człowiek musi mniej lub bardziej świadomie wybrać swój sposób postrzegania świata. Jest to sieć nie tyle związków międzytekstowych, ile relacji między różnymi wydarzeniami, którym przypisujemy subiektywnie, ale świadomie, różne wartości. Jest to więc w rzeczywistości sieć nie hipertekstowa, lecz „hiperaksjologiczna” – coś, z czym nieświadomie mamy kontakt na co dzień i co powinno nas bardziej interesować niż Internet, ponieważ nieważne, co możemy znaleźć w sieci i jak – ważne, czego tam szukamy i dlaczego.

_____ Powstanie strony projektu, na którą w każdej chwili może wejść dowolna liczba osób, okazało się dla projektu nieocenione. Strona otworzyła i umożliwiła, dzięki informacji o zamiarze upamiętnienia wypędzenia Żydów obywateli polskich z III Rzeszy i przyjęcia ich w Zbąszyniu jesienią roku 1938, kontakty z rozproszonymi po świecie świadkami tamtych wydarzeń i ich spadkobiercami, badaczami zagadnień związanych z ich historią i pamięcią oraz instytucjami, które posiadają dziś w swoich zbiorach cenne archiwalia na ten temat.

_____ Z kolei trzeba od razu powiedzieć, że pytania o wydarzenia zbąszyńskie i sposób ich upamiętnienia pojawiły się nie tyle w związku z siecią, co najpierw i przede wszystkim w związku z książką.

_____ We, the creators, participants and authors of the project “See you next year in Jerusalem...” chose – during numerous discussions and work on this book – two basic questions to answer.

_____ The first one was: Is a book these days, when everybody relies on electronic media, the necessary and optimum medium for informing the world about the Zbąszyń events of 1938? Why not just use a well-managed, open-access website, which in fact was produced as: www.zbaszyn1938.pl?

_____ We quickly found the answer to question no. 1. It was nicely encapsulated in the words of Marcin Skrzypek, author of another on-line publishing project. In the special issue of the Lublin-based *Scriptores* (2006/30) magazine, which focuses on the city as seen by the poet Józef Czechowicz, he dealt thus with the entwining of the virtual world of information (data bases), the world of narration (book) and the world of events (the real world).

Each of us sees the world according to a subjective order. This subjective order is what modern historians describe as “narration”. The way one perceives modern reality results from our choice of historical narration. Each of us must choose, as consciously as possible, our unique way of seeing the world. It is not a network of inter-textual relations as much as a network of relations between various events, to which we assign – subjectively but consciously – various values. In fact it is not a hyper-textual network but a “hyper-axiological” one – something that affects us every day, which we should be more interested in than the Internet. This is so because it doesn’t really matter what you can find on the Internet; the question is what you look for and why you look for it while using it.

_____ The launching of the project website, which can be accessed by anyone anytime, was of invaluable help for our endeavour. It facilitated through spreading information about our initiative to commemorate the Jews – Polish citizens who were expelled from Germany and transferred to Zbąszyń in autumn 1938 establishing contacts with witnesses to these events and their descendants, as well as researchers of the matters related to the history and memory of those people and institutions that hold precious archives on the topic in their collections.

dr Izabela Skórzyńska

Historyk, zajmuje się dydaktyką historii, pamięcią, historią pamięci. Pracuje w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Izabela Skórzyńska, PhD
Historian, she specializes in the didactics of history teaching and the history of memory. She works at the Institute of History at Adam Mickiewicz University in Poznań.